

**Rukoileva ja läsnä oleva kasvun kirkko:
” Te olette maailman valo”**

**TAVOITE- JA
TOIMINTASUUNNITELMA
2017 – 2021**

Joensuun ortodoksinen seurakunta

καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπη ὁ Θεός
Ja niin me tahdomme tehdä, jos vain Jumala sallii
И это сделаем, если Бог позволит
And this will we do, if God permit

Hepr. 6:3

Hyväksytty Joensuun ortodoksisen seurakunnan valtuustossa 27.9.2017

Sisällys

1 Lähtökohtia

- 1.1 Suunnitelman pääteemat
- 1.2 Kirkon ykseys ja pyhyys
- 1.3 Kirkon apostolisuus
- 1.4 Kirkon katolisuus

2 Kirkkokunnan suunnitelman tiivistelmä

- 2.1 ”Rukoileva ja läsnä oleva kasvun kirkko”
- 2.2 Lähetystehtävä
- 2.3 Diakoninen tehtävä
- 2.4 Uudistuminen ja kehittyminen
- 2.5 Resurssit ja yhteistyö
- 2.6 Toimeenpano, arviointi ja seuranta

3 Ennusteet, tilat ja resurssit

- 3.1 Lähtökohtia
- 3.2 Aluemuutokset
- 3.3 Verotulojen kehitys
- 3.4 Kirkollisveron määrä
- 3.5 Matkakulut
- 3.6 Juoksevat kulut
- 3.7 Pyhäköt ja tilat
- 3.8 Työntekijäresurssit

4 Jumalanpalvelukset ja kirkkomusiikki

- 4.1 Kirkkovuosi
- 4.2 Teematapahtumat
- 4.3 Yksittäiset tapahtumat
- 4.4 Alueellinen toiminta
- 4.5 Muut toimitukset
- 4.6 Ryhmien välinen yhteys
- 4.7 Kirkkolaulun kehittäminen
- 4.8 Laulukasvatus

5 Lähetys ja diakonia

- 5.1 Osa-alueet
- 5.2 Tavoitteet
- 5.3 Kohtaaminen ja tuki
- 5.4 Opetus
- 5.5 Luentosarjat
- 5.6 Kansainvälisyys
- 5.7 Viestinnän näkökulmat
- 5.8 Viestintäkanavat

6 Lapsi-, nuoriso- ja perhetyö

- 6.1 Tavoitteet
- 6.2 Kasvatustyö
- 6.3 Lapsityö
- 6.4 Nuorisotyö
- 6.5 Kristinoppileirit
- 6.6 Koululaistyö
- 6.7 Perhetyö
- 6.8 Yhteistyö

7 Pienryhmä- ja maahanmuuttajatyö

- 7.1 Pienryhmät
- 7.2 Ikonipiirit
- 7.3 Kerhot ja tiistaiseurat
- 7.4 Maahanmuuttajatyö
- 7.5 Uusien maahanmuuttajien kotouttaminen
- 7.6 Muut kieliryhmät
- 7.7 Tiedotus
- 7.8 Yhteistyö

8 Suunnitelman toteuttaminen

- 8.1 Toteutus ja seuranta
- 8.2 Julkisuus

1 Lähtökohtia

1.1 Suunnitelman pääteemat

Suomen ortodoksisen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelma on laadittu vuosille 2016–2020. Suunnitelman tavoite on: ”Rukoileva ja läsnä oleva kasvun kirkko”.

- Seurakunnat on velvoitettu laatimaan sen pohjalta omat konkreettiset tavoite- ja toimintasuunnitelmansa, jotka ohjaavat päätöksentekoa ja toimintaa.
- Suunnitelmassa on viisi pääteemaa, joihin liittyy joitakin keskeisiä tavoitteita.
- Seurakuntamme tavoite ja toimintasuunnitelma (TTS) on tehty vuosille 2017 – 2021 ja sitä päivitetään toimintakausien aikana sekä kirkon seuraavan suunnitelman mukaan vuoden 2021 aikana.

Suunnitelman keskeiset periaatteet liittyvät läheisesti kirkon ykseyteen, pyhyyteen, apostolisuuteen ja katolisuuteen: ”Te olette maailman valo” (Matt. 5:14).

1.2 Kirkon ykseys ja pyhyys

Ortodoksisen kirkon opetuksen mukaan Kirkko on yksi ja pyhä. Tätä ykseyttä ja pyhyyttä korostavat Herran sanat: ”Te olette maailman valo” (Matt. 5:14).

- Tämä saa ilmaisunsa kirkon pyhässä traditiossa, jota kirkko elää todeksi ja jonka yhteyteen se kutsuu koko maailmaa.
- Pyhä kirkko – ja myös jokainen paikallinen seurakunta – johtaa toiminnallaan ihmisiä sakramentaaliseen yhteyteensä julistuksen, pyhän kasteen ja mirhavoitelun kautta.
- Apostolisen perinteen mukaisesti sakramentaalinen yhteys edellyttää ortodoksista uskoa eli tunnustusta, seurakunnan jäsenyyttä ja pitäytymistä kirkon yhteydessä.

Kirkon ykseys saa ilmaisunsa liturgiassa, ortodoksisessa elämäntavassa ja palvelussa.

1.3 Kirkon apostolisuus

Maailmanlaajuinen ortodoksinen kirkko on apostolista perinnettä säilyttävä ja eteenpäin vievä kirkko, josta Herra sanoo: ”Te olette maailman valo” (Matt. 5:14).

- Kirkon pyhä traditio on kaikille aikakausille tarkoitetun evankeliumin sanoman julistamista ja varjelemista.
- Tämä kutsumus ei ole arvio toisista kristityistä, vaan ennen kaikkea oman kutsumuksen tuntemista, sen mukaan elämistä ja oman identiteetin kasvatamista.
- Kirkko ei voi ulkoistaa tehtäväänsä muille toimijoille, vaikka arvostaa toisia ja tekee yhteistyötä muiden kanssa.

Kirkko toteuttaa tehtäväänsä ja toimii muiden kanssa omista erityispiirteistään ja omasta perinteestään käsin.

1.4 Kirkon katolisuus

Kirkon kaikkialle ulottuvuus, katolisuus, rakentuu kutsumukselle, jonka Herra on antanut kirkolleen sanoen: ”Te olette maailman valo” (Matt. 5:14).

- Tämän vakaumuksen mukaisesti kirkko pyrkii tavoittamaan eri-ikäiset kirkon jäsenet, kirkosta etäännyneet, kirkosta kiinnostuneet ja Jumalasta vieraantuneet.
- Kutsumuksensa mukaisesti kirkko pyrkii tavoittamaan ja tukemaan kirkon jäseniä ja muita apua tarvitsevia.
- Tehtäväänsä kirkko toteuttaa erityisesti omien toimijoidensa kanssa, mutta tekee myös yhteistyötä omista lähtökohdistaan käsin ja toisia kunnioittaen.

Kirkko julistaa apostolien ja kirkkoisien perinteen ja esimerkin mukaan evankeliumia, elää sitä todeksi ja vastaanottaa ne, jotka tahtovat omaksua kirkon uskon ja palvelee lähimmäisiä.

2 Kirkkokunnan suunnitelman tiivistelmä

Tutustu koko tekstiin osoitteessa: www.ort.fi/virallisia_asiakirjoja/
Kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelma vuosille 2016 – 2020,
Kirkon diakonia- ja lähetystyön kehittämissuunnitelma 2016 – 2020.

2.1 ”Rukoileva ja läsnä oleva kasvun kirkko”

Te olette maailman valo. Ei kaupunki voi pysyä kätkössä, jos se on ylhäällä vuorella. Eikä lamppua, kun se sytytetään, panna vakan alle, vaan lampunjal-kaan. Siitä sen valo loistaa kaikille huoneessa oleville. Näin loistakoon teidän valonne ihmisille, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isääne, joka on taivaissa. (Matt. 5:14 – 16)

2.2 Lähetystehtävä

Lähetysten, jäsenyyden ja liturgisen elämän vahvistaminen.

Vahvistamme

- liturgista ja sakramentaalista osallisuutta, hengellistä kasvua, ortodoksista identiteettiä ja yhteisöllisyyttä;
- sitoutumista osallisuutta lisäävillä toimintamuodoilla;
- paikallista lähetystyötä uusia jäseniä tavoittamalla ja passiivisia aktivoimalla;
- tiedotusta ja näkyvyyttä;
- ulkolähetystyötä.

2.3 Diakoninen tehtävä

Lähimmäisvastuun vahvistaminen.

Vahvistamme

- diakoniatyötä ja -toimintaa sekä vastuunottamista luomakunnasta;
- diakoniatyön resursseja;
- yhteistyötä eri toimijoiden kanssa;
- osallistumista diakoniatyön palvelutehtäviin;
- osallistumista kansainväliseen diakoniatyöhön.

2.4 Uudistuminen ja kehittyminen

Kasvatuksen vahvistaminen.

Vahvistamme

- Raamatun, kirkkoisien, kirkollisen perinteen ja kirkkomusiikin opetusta;
- lapsi-, nuoriso-, aikuis-, maahanmuuttaja- ja perhetyötä;
- ikonimaalauksen ja kirkkomusiikin opetusta;
- vapaaehtoistyötä ja -koulutusta;
- suhdetta luostareihin.

2.5 Resurssit ja yhteistyö

Mahdollisuuksien vahvistaminen.

Vahvistamme

- työntekijäresursseja ja työntekijöiden kouluttamista;
- alueellista toimintaa toimintatapoja ja pyhäkköjen määrää arvioiden;
- taloutta ja hyvää hallintoa;
- osaamisen jakamista;
- yhteistyötä Ortodoksisen seminaarin, paikallisten järjestöjen sekä paikallisten ja muiden seurakuntien kanssa.

2.6 Toimeenpano, seuranta ja arviointi

Avoimuuden vahvistaminen.

Vahvistamme

- suunnittelua työmuotojen, toiveiden ja resurssien kartoittamisella;
- lähiyhteistyötä;
- eri työmuotojen toimintasuunnitelmien tekemistä suhteessa kokonaisuuteen;
- vuosikertomusten merkitystä suunnittelussa;
- avointa ja aikataulun mukaista raportointia.

3 Ennusteet, tilat ja resurssit

3.1 Lähtökohtia

Tässä luvussa tarkastellaan seurakunnan toiminta- ja tavoitesuunnitelmaa talouden näkökulmasta. Huomiota kiinnitetään seuraaviin seikkoihin:

- Seurakunnan talouteen vaikuttavat jäsenmäärän ja ikärakenteen kehitys, muuttoliike, jäsenten taloudellinen kantokyky ja verotulot:
- Taloutta rasittavat alueen laajuus, mahdolliset uudet alueliitokset ja matkapaistopiirin lakkauttamiseen liittyvän palkkatuen päättyminen vuonna 2018 sekä pyhäkköjen määrä.
- Lähivuosina joudutaan paikkaamaan maltillisesti arvioiden noin 150 000 euron talousvajetta, jota tässä esitettyjen toimenpiteiden avulla saadaan vähennettyä minimissään 1/3 vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna.

Hyvän taloudenhoidon päämääränä ja keskipisteenä on seurakunnan hengellinen työ.

3.2 Aluemuutokset

Nykyennusteiden mukaan lähivuosina joudutaan tekemään uusia alueliitoksia. Varaudumme mahdollisiin alueliitoksiin seuraavasti:

- Laadimme tarvittavat selvitykset ja laskelmat eri vaihtoehtoista ennen kuin asioissa voidaan edetä.
- Selvitämme liitosten vaikutukset paikalliseen kirkolliseen toimintaan eri alueilla, taloudelliset vaikutukset ja pyhäkkövästuiden jakoon liittyvät seikat.
- Arvioimme isomman alueen sairauslomien, poissaolojen ja henkilömuutosten vaikutukset talouteen ja työssäjaksamiseen.

Selvitykset ja päätökset muutoksista tehdään seurakunnan toiminnan turvaamisen, hengellisen kasvun ja talouden näkökulmasta.

3.3 Verotulojen kehitys

Nykyennusteiden mukaan verotulot laskevat yhteiskunnan rakennemuutosten vuoksi. Varaudumme näihin muutoksiin seuraavasti:

- Tehostamme lähetystyötä, diakoniaa ja hengellistä kasvatusta sekä vahvistamme seurakunnan jäsenten sitoutumista.
- Kerromme konkreettisesti mitä seurakunnan jäsenyys maksaa ja tarjoaa sekä edellytämme Suomessa asuvilta ortodokseilta seurakunnan jäsenyyttä kirkollisten toimitusten saamiseksi ja laadimme kuluhinnaston kirkollisveron ulkopuolella oleville.
- Keräämme kolehdit säännöllisesti kaikissa liturgioissa koko seurakunnan alueella ja kasvatamme taloudellista vastuunottoa yhteisvastuuta lisäävillä toimilla.

Pääpaino on seurakunnan elämään osallistumisessa ja oman paikan löytämisessä.

3.4 Kirkollisveron määrä

Nykyennusteiden mukaan kirkollisveron nostoon kohdistuu kasvavaa painetta. Varaudumme muutoksiin seuraavasti:

- Selvitämme veromuutoksen tarpeen ja vaikutukset sekä tiedotamme tuloksista ja mahdollisista muutoksista hyvissä ajoin ja avoimesti.
- Tasapainotamme taloutta ensisijaisesti muilla keinoin kuin kirkollisveroa nostamalla.

Painotamme muutoksia pohdittaessa seurakunnan hengellisen elämän kehittämistä.

3.5 Matkakulut

Nykyennusteiden mukaan menoja lisäävät erityisesti kasvavat matkakulut. Varaudumme tähän seuraavasti:

- Organisoimme työtä matkakuluja vähentävästi ja hyödynnämme autojen liisausmahdollisuutta.
- Yhdistämme alueelliset toimisto-, palvelus- tai läsnäolopäivät painottaen erityisesti viikonvaihteita ja hyödyntäen mahdollisuuksien mukaan alueella asuvia työntekijöitä.
- Keskitämme virastopalvelut Joensuuhun, jossa laaditaan toiminta- ja työkalenterit huomioiden alueellinen keskittäminen, kulujen tasapainottaminen ja työssä jaksaminen.

Tavoitteena on liturgisen elämän turvaaminen niin, että saavutetaan vähintään 20 prosentin säästö matkakuluissa vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna.

3.6 Juoksevat kulut

Nykyennusteiden mukaan myös erilaiset juoksevat kulut ovat kasvamassa. Varaudumme muutoksiin seuraavasti:

- Järjestämme tarvikekeräyksiä, jotka lisäävät osallisuutta ja tuovat kustannussäästöjä sekä vahvistamme talkootyön osuutta.
- Kehitämme tilojen ulosvuokrausta, kilpailutamme vakuutus, pankki ja sähkö ym. sopimukset, vähennämme kiinteistökuluja ja sanomme irti kaikki työn kannalta tarpeettomat tilaukset.
- Laadimme tarkemman kulujenvähentämissuunnitelman yhdessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden voimin.

Toimenpiteet tehdään niin, että saavutetaan vähintään 5 prosentin säästö juoksevissa kuluissa vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna.

3.7 Pyhäköt ja tilat

Nykyennusteiden valossa pyhäkköjen määrä ja kiinteistökulut kasvavat mahdollisten liitosten myötä. Varaudumme muutoksiin seuraavasti:

- Teemme pyhäkköjen kausihuollot ja korjaustoimet sekä vähennämme pyhäkköjen määrää suunnitelmallisesti pyhäkköselvityksen pohjalta sekä tarpeen mukaan.
- Pyhäkköjä vähennettäessä otamme huomioon seurakunnan alueellisen toiminnan turvaamisen ja taloudelliset vaikutukset sekä alueiden suhteellisen osallistuvuuden.
- Kannustamme jäseniämme tarjoamaan omaehtoisia kirkkokyytejä ja kehitämme maallikkopalvelustoimintaa hengelliset, taloudelliset ja ekologiset seikat huomioiden.

Tavoittelemme liturgisen ja hengellisen elämän turvaamiseksi vähintään 7 prosentin säästöä kiinteistökuiluissa vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna.

3.8 Työntekijäresurssit

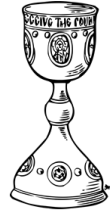
Nykyennusteiden valossa työn ja työntekijöiden määrä kasvaa mahdollisten liitosten myötä. Varaudumme muutoksiin seuraavasti:

- Laadimme selvitykset muutosten aiheuttamista työntekijätarpeista ja kustannusvaikutuksista.

- Organisoimme työtä seurakunnan kasvun näkökulmasta niin, että tehtävät jakaantuvat tasaisesti ja siten, että työaika on riittävä ja kohtuullinen sekä selkiytämme työntekijöiden toimenkuvat työsopimuksen, vastuualueiden, vastuusuhteiden sekä ohjesääntöjen mukaan.
- Huolehdimme työssä jaksamisesta ja kehitämme vapaapäiväjärjestelmäämme sekä tarjoamme mahdollisuuksien mukaan harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja.

Painotamme työn hyvää toteutusta, resurssien riittävyyttä ja vähintään nykyresurssien (vuoden 2016 mukaan) säilyttämistä, työssä jaksamista ja huomioimme oman toimen ohella toimivien pappien ja kanttorien sekä kesätyöntekijöiden tarjoamat lisäresurssit.

4 Jumalanpalvelukset ja kirkkomusiikki

4.1 Kirkkovuosi

Liturgisena yhteisönä suunnittelemme toimintaamme kirkkovuoden neljän jakson, juhlien ja arkipalvelusten mukaan. Näitä jaksoja ovat:

- Jumalanäidin paasto ja kirkkovuodenalku, joulupaasto ja joulukausi teofaniaan saakka, suuri paasto ja pääsiäinen sekä apostolien paasto ja kesäkausi (lomakausi).
- Arkipyhät, praasniekat ja ristisaatot.
- Arkipalvelukset ja toimintapiirien rukoushetket.

Laadimme vuosittain kirkkovuoden kokonaissuunnitelman, jossa huomioimme toimintakauden kokonaisuuden, työmuodot, resurssit, yhteistyön ja työssä jakamisen sekä varaamme tilaa henkilökohtaisille tapaamisille ja työn suunnittelulle.

4.2 Teematapahtumat

Kasvatamme yhteisöllisyyttä kirkollista elämää ja yhteyttä vahvistavilla tapahtumilla koko seurakunnan alueella. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Järjestämme seurakuntalaisia ja kirkosta kiinnostuneita kokoavia, kirkkovuoden mukaan toteutettuja tapahtumia 2-4 kertaa vuodessa (joulu- ja pääsiäistapahtumien lisäksi) vähentämällä sillä viikolla muuta toimintaa niin, että samalla tarjoamme toimintaa myös lapsille ja lisäämme kirkkokahvituk-sia.
- Pyrimme kokoamaan ihmisiä yhteen ja ohjaamaan heidät kirkon aktiiviseen jäsenyyteen.
- Huomioimme toteutuksessa yhteen kokoamisen hyödyt myös resurssien näkökulmasta.

Painotamme toiminnassa hengellistä ja käytännöllistä puolta, koska hengellinen elämä ja yhteys toisiinsa liittyvät erottamattomasti yhteen.

4.3 Yksittäiset tapahtumat

Seurakuntamme on omalla alueellaan yhteistyöhön osallistuva yhteisö. Erityisiä osa-alueita ovat:

- diakonia-, perhe- ja musiikkitapahtumat sekä eri ikäryhmille suunnatut tapahtumat,
- ortodoksisen kulttuurin tapahtumat ja vuosittaiset ekumeeniset tapahtumat,
- erilaiset avoimuutta ja osallisuutta lisäävät seurakunnalliset ja muut tapahtumat.

Toteutamme tapahtumia toimintasuunnitelman tavoitteiden, resurssien ja yhteistyösopimusten mukaan.

4.4 Alueellinen toiminta

Seurakuntamme alueen laajuus edellyttää huolellista suunnittelua. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Rytmitämme käynnit seurakunnan eri alueille muun toiminnan yhteyteen.
- Huomioimme alueen väestömäärän palvelusten järjestämisessä ja turvaamme yksittäisten seurakuntalaisten luo tehtävät kotikäynnit.
- Kehitämme maallikkopalvelustoimintaa pappien, kanttorien ja maallikkojen yhteistyöllä lisäämällä koulutusta ja ohjausta sekä tuottamalla tarvittavaa aineistoa.

Painotamme toteutuksessa hyvää suunnittelua, ihmisten tarpeita ja resursseja sekä talouden hyvää hoitoa.

4.5 Muut toimitukset

Seurakunnan toimintaan kuuluvat kodeissa ja laitoksissa pidettävät palvelukset ja toimitukset sekä henkilökohtaiset tapaamiset. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Kehitämme pappien ja kanttorien tehtäviä, hyödynnämme vapaaehtoispuolelta toimivien pappien ja kanttorien osallistumista, vahvistamme seurakuntalaisten henkilökohtaista vastuuta sekä lisäämme yhteistyötä Ortodoksisen seminaarin kanssa.
- Tehostamme sakramentaalista ja muutakin seurakunnallista osallisuutta ja korostamamme kasteen ja avioliiton sakramenttien sekä muiden pyhien toimitusten merkitystä lisäämällä opetusta, neuvomista ja tiedotusta.
- Selkeytämme toimituksiin liittyvää tiedottamista ja ohjeistusta kirjallisten ja sähköisten materiaalien avulla.

Painotamme seurakuntalaisten hengellisiin tarpeisiin vastaamista. Vahvistamme vastuuta omasta elämästä ja lähimmäisistä sekä pyrimme lisäämään seurakuntalaisten osallistumista kirkon elämään.

4.6 Ryhmien välinen yhteys

Seurakuntamme koostuu eri ikäryhmistä ja eri elämäntilanteessa elävistä ihmisistä. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Suunnittelemme toimintaa lapsi- ja perheystävällisestä näkökulmasta ja koamme eri ikä- ja ihmisryhmiä yhteen keskenään ja toistensa kanssa.
- Kannustamme perheitä osallistumaan kirkolliseen elämään ja tehostamme jumalanpalveluskasvatustamme niin, että perinteemme rikkaus avautuu.
- Toimitamme palvelukset liturgisen perinteemme ja eri elämäntilanteet huomioiden sekä vahvistamme kaikessa eri ryhmille suunnatussa toiminnassa rukousperinnettämme.

Laadimme tarkemmat suunnitelmat yhteisöllisyyden, erityistarpeiden, kirkkoon sitouttamisen ja rukousperinteemme vahvistamisen näkökulmasta.

4.7 Kirkkolaulun kehittäminen

Kirkkomusiikin haasteena ovat palvelusten suuri määrä ja kuorotoimintaan liittyvä rakennemuutos. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Rekrytoimme laulajia, järjestämme monipuolisia harjoituksia ja laadimme sopivia ohjelmistoja, järjestämme konsertteja ja musiikkitilaisuuksia.
- Kehitämme myös yksiäänistä laulua ja jossakin määrin kuorolauluun innostavaa kansanlaulua huomioiden kirkkolauluperinteemme periaatteet.
- Selvitämme mahdollisuuden yhdistää kuorot yhden yhdistyksen alle, tarkastelemme kuorojen määrää, huomioimme alueelliset tarpeet ja tehostamme yhteistyötä Ortodoksisen seminaarin kanssa.

Painotamme kirkkomusiikin laatua, liturgisen laulun kehittämistä, laulajien sitoutumista, laulamisen iloa ja lisäämme konserttien medianäkyvyyttä sekä huomioimme kirkkomusiikin kehittämisen seurakunnan vuosisuunnitelmissa.

4.8 Laulukasvatus

Kirkkolaulu edellyttää uusien laulajien kasvattamista. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Ohjaamme lapsia, nuoria ja aikuisia kirkkolaulun piiriin ja tarjoamme kokemuksia erilaisista laulutilanteista ja järjestämme perusopetusta kirkkolaulusta ja resitatiivista.
- Solmimme varhaiskontaktin lapsiin ja perheisiin yhteistyössä lapsi- ja nuorisotyön kanssa ja pyrimme luomaan luontevan jatkumon lapsuudesta aikuisuuteen.
- Teemme tilaa uusille laulajille ja sovimme yhteiset periaatteet kuorotoiminnalle sekä tutustutamme laulajia ja kirkkokansaa kirkkomme ja luostariemme monipuoliseen lauluperinteeseen ja elämään niin, että laulutradition rikkaus pääsee oikeuksiinsa.

Kuorotoiminnan ja laulukasvatuksen edistymistä seurataan ja toiminnan kehittämistä suunnitellaan kanttorien keskinäisissä tapaamisissa.

5 Lähetys ja diakonia

5.1 Osa-alueet

Lähetys ja diakonia liittyvät kaikkeen seurakunnan toimintaan ja kirkon liturgiseen elämään. Erityisiä lähetykseen ja diakoniaan liittyviä toimintamuotoja ovat:

- **LÄHETYS:** opetustoiminta, teematapahtumat, luentosarjat, lähetyspiiri, kansainvälinen lähetystyö ja tiedotus.
- **DIAKONIA:** Ruoka-apu, yhteiset pienryhmäkohtaamiset, tukitoiminta, sielunhoito- ja laitostyö sekä vapaaehtoistoiminta.
- **YHTEISTYÖ:** Eri järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö erillisten suunnitelmien sekä tavoite- ja toimintasuunnitelman periaatteiden mukaan.

Diakoniatyöstä vastaavat tehtävään nimetyt työntekijät toimenkuvansa mukaan yhteistyössä diakoniatoimikunnan ja vapaaehtoisten kanssa ohjesäännön, vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan. Lähetykseen liittyvistä työmuodoista vastaavat työntekijät ja vapaaehtoiset lähetyspiiri mukaan luettuna.

5.2 Tavoitteet

Lähetys ja diakonia ovat kirkon perustoimintaa. Huomiomme tämän seuraavasti:

- Lähetys- ja diakoniatoiminnassamme pyrimme madaltamaan kynnystä osallistua seurakunnan jumalanpalveluksiin ja toimintaan sekä kasvatamme tietoisuutta lähetyksen ja diakonian merkityksestä.
- Lähetystoiminnassamme kutsumme ihmisiä kirkon yhteyteen ja tuemme kristillisen elämäntavan omaksumista ja tuntemusta.
- Diakoniatyössä toimimme apua tarvitsevien hyväksi koko seurakunnan alueella, kasvatamme vastuunottamista omasta elämästä, kehitämme vapaaehtoistoimintaa ja lujitamme lähimmäisen palvelemista kaikessa toiminnassamme.

Pyrimme lähetys- ja diakoniatyössä kokonaisvaltaisuuteen, kutsumme ihmisiä mukaan sekä palvelemme ihmisten hengellisiä ja aineellisia tarpeita resurssit huomioiden.

5.3 Kohtaaminen ja tuki

Lähetys- ja diakonia ovat kirkollisen sanoman lisäksi aina myös kohtaamista ja tuen antamista. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Tuemme, rohkaisemme ja myötäelämme ihmisten elämän murrosvaiheissa kirkkomme perinteen mukaisesti.
- Ohjaamme ihmisiä kohtaamisten kautta seurakunnan toimintaan sekä seurakunnallisen ja muun sosiaalisen avun piiriin.
- Annamme vastauksia kirkollisiin toimituksiin liittyviin kysymyksiin suullisesti, kirjallisesti ja esitteillä.

Tämän toteutumiseksi kiinnitämme suunnitelmissamme ja toiminnassamme huomiota vieraanvaraisuutta ja vastaanottavuutta vahvistaviin seikkoihin.

5.4 Opetus

Opetustehtävämme keskiössä ovat jumalanpalvelukset ja muut pyhät toimitukset, saarnat ja muut opetuspuheet, kirkkomusiikki ja jumalanpalvelustekstit. Lisäksi opetukseen liittyy:

- Katekumeeniopetus, raamatunopetus, kirkon perinteeseen liittyvät luennot, kirkkovuoteen liittyvät teematapahtumat sekä lähetys- ja diakoniavastuuta kasvattavat kokoontumiset.
- Seurakunnan kirjasto ja kirjamyynti.
- Uusien työntekijöiden kasvattaminen ja maallikkopalveluksiin tarvittavien lukijoiden koulutus yhteistyössä Ortodoksisen seminaarin kanssa.

Opetustoiminnan osa-alueita toteuttavat työntekijät (vastaavat) ja tehtäviin soveltuvat seurakuntalaiset (avustajat) erillisten vuosisuunnitelmien pohjalta.

5.5 Luentosarjat

Järjestämme erilaisia Kirkko tutuksi – luentosarjoja papiston, kanttorien ja vapaaehtoisten luennoitsijoiden voimin. Luentosarjoja ovat muun muassa:

- Vuosittain toteutettava Ortodoksisuus tutuksi – luentosarja katekumeeneille eli kirkkoon liittymisestä kiinnostuneille sekä tarpeen mukaan erikseen seurakuntalaisille.
- Eri vuosille rytmitetyt Raamattua, kirkkoisää, ikoneita, kirkkomusiikkia, luostareita, lähetystyötä ja muuta kirkon opetusta ja elämää käsittelevät luentosarjat.

- Ortodoksisuus tutuksi -luentosarja sisältää useita kokoontumisia, muut kurssit ovat keskimäärin kuusi luentokertaa rytmittynä kirkkovuoteen.

Teemme luentoja koskevat suunnitelmat ja varaukset muutamaksi vuodeksi eteenpäin, tiedotamme aktiivisesti, teemme opetukseen liittyvää yhteistyötä lähialueellamme ja pyrimme julkaisemaan luentojen tiivistelmät sivustollamme.

5.6 Kansainvälisyys

Teemme kansainvälistä lähetys- ja diakoniatyötä. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Tuemme pääasiallista yhteistyökumppaniamme Filantropia ry:tä ja tiedotamme sen hankkeista, järjestämme keräyksiä, kolehteja, kahvituksia, lähetyksmyyjäisiä, tapahtumia ja koulutusta erillisten suunnitelmien mukaan koko seurakunnan ponnistuksina.
- Kannustamme jäseniämme osallistumaan Filantropian projekteihin, hankkeisiin, toimintaan ja Missiotiimi-työhön.
- Teemme yhteistyötä ortodoksisen seminaarin kanssa yhteisen kummikohteen hyväksi.

Huomioimme sen, että yhteistyö muiden toimijoiden kanssa edellyttää erikseen tehtävää ja perusteltua päätöstä, joka tukee tavoite- ja toimintasuunnitelmaamme.

5.7 Viestinnän näkökulmat

Vahvistamme seurakuntamme viestintää. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Suuntaamme ajantasaista viestintää seurakuntalaisille, seurakuntaan muuttaneille, liittyneille ja kastetuille, kirkosta vieraantuneille ja siitä eronneille, kirkosta kiinnostuneille, kirkon hallinnolle, yhteistyökumppaneille ja medialle.
- Toteutamme viestintää selkeästi ja avoimesti tiedon kulkua lisäten palveluksissa ja mediassa, sähköisesti ja painotuotteina.
- Pyrimme lisäämään seurakuntalaisten osallistumista seurakunnan elämään ja olemaan helposti lähestyttävä seurakunta.
- Laadimme uuden ja tarkemman viestintästrategian.

Viestinnästämmme vastaavat nimetyt vastuuhenkilöt ja vapaaehtoisista koostuva tiimi erikseen laadittavan vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan

5.8 Viestintäkanavat

Pyrimme tiedotuksessamme monipuolisuuteen. Huomioimme tämän seuraavasti:

- **MEDIA:** uudistamme sivustomme ammattilaisen tekemänä opetuksen, lähetyn ja monikielisyyden näkökulmasta, teemme fb-sivuista avoimet seurakuntasivut, hyödynnämme Aamun Koittoa seurakuntalehtenä, toimittamme tiedotteita, mainoksia ja uutisia lehtiin, radioon sekä meno- ja tapahtumapaikoille.
- **MUU VIESTINTÄ:** tiedotamme eri kielillä, tehostamme sisäistä tiedotusta, laadimme yhdenmukaiset esitteet ja viemme niitä laitoksiin, toteutamme postituksia harkitusti, teemme selkeät kyltit ja ilmoitustaulut seurakuntakeskukseen ja kirkon pihaan.
- **OPPILAITOSTYÖ JA EKUMEENINEN TYÖ:** teemme oppilaitostyötä ja ekumeenista yhteistyötä erityisesti viestinnän näkökulmasta ja vahvistamme niitä resurssien mukaan.

Toteutamme uudistettua viestintästrategiaa taloudellisesti ja ekologisesti kestävästi.

6 Lapsi-, nuoriso-, ja perhetyö

6.1 Tavoitteet

Lapsi- ja nuorisotyössämme tuemme lapsia, nuoria ja lapsiperheitä. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Aktivoimme seurakuntamme lapsia ja nuoria osallistuviksi ja toimiviksi seurakunnan jäseniksi sekä yhdistämme heitä keskenään.
- Madallamme kynnystä osallistua kirkon liturgiseen ja hengelliseen elämään sekä kehitämme tätä tukevia työmuotoja.
- Tuemme lasten ja nuorten vanhempia heidän kasvatustyössään kirkollisesta näkökulmasta käsin sekä kasvatamme seurakuntamme jäsenten käsitystä lapsi- ja perhetyön merkityksestä ja lasten liturgiseen elämään osallistumisen tärkeydestä.

Työstä vastaavat tehtävään nimetyt työntekijät toimenkuvansa mukaan yhteistyössä nuorisotyötoimikunnan ja vapaaehtoisten kanssa ohjesäännön, vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaisesti.

6.2 Kasvatustyö

Osallistumme lasten- ja nuorten kasvatustyöhön kirkollisesta näkökulmasta käsin unohtamatta ihmiselämän kokonaisuutta. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Vahvistamme kirkollista identiteettiä ja ortodoksisten arvojen omaksumista.
- Tuemme ja vahvistamme lasten ja nuorten hengellistä, henkistä ja fyysistä kasvua.
- Edistämme hyvien ja päihteettömien elämäntapojen omaksumista.

Toteutamme kasvatustehtäväämme vuosisuunnitelman ja talousarvion puitteissa.

6.3 Lapsityö

Painotamme seurakuntamme lapsityössä aktiivista kerhotoimintaa. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Järjestämme eri ikäryhmille suunnattua kerhotoimintaa vuosisuunnitelmien mukaan.

- Huomioimme eri ikä- ja kieliryhmät ja seurakuntamme maantieteelliset alueet sekä päiväkotikielen tekemän varhaiskasvatustyön kehittämisen ja tukemisen.
- Aktivoimme perheitä osallistumaan seurakunnan lapsityöhön.

Järjestämme toimintaa lapsille vuosisuunnitelman, talousarvion ja vapaaehtoisten määrän mukaan.

6.4 Nuorisotyö

Painotamme nuorille suunnatussa toiminnassa kirkollisen aktiivisuuden kasvatamista. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Kehitämme nuorteniltatoimintaamme.
- Kehitämme nuorten leiri-, kuoro-, koulutus- ja retkitoimintaa sekä ohjaajien koulutusta.
- Ohjaamme nuoria kirkollisen ja liturgisen elämän pariin.

Järjestämme toimintaa nuorille vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan.

6.5 Kristinoppileirit

Keskeinen osa nuorisotyötämme ovat kristinoppileirit. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Kehitämme kristinoppileiritoimintaamme sisältöjä, osallistavuutta aiempia kokemuksia hyödyntäen.
- Pidämme tärkeänä omien työntekijöidemme (papit, nuorisotyöntekijä, kanttorit) osallistumista kristinoppileireille resurssiemme mukaan.
- Vahvistamme leiriläisten sitoutumista seurakunnan elämään kirkkoon tutustuttamisen, jatkoleirien ja nuorteniltojen avulla.

Toteutamme kristinoppileirit vuosisuunnitelman mukaan ja talousarvion rajoissa.

6.6 Koululaistyö

Koululaistyössämme painotamme kokonaisvaltaista osallistumista koulujen arkeen ja juhlaan. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Teemme yhteistyötä ortodoksisten uskonnonopettajien ja koulujen kanssa, tuemme uskonnonopettajiemme työtä sekä tehostamme keskinäistä vuorovaikutusta ja tiedotusta.

- Teemme säännöllisiä kouluvierailuja kouluhartauksien, juhlien ja erillisten sopimusten mukaan sekä järjestämme koululaispalveluksia kirkossa ja osallistumme eri tapahtumiin.
- Perustamme tarvittaessa koululaistyötiimin suunnittelemaan koululaistyön kokonaisuutta.

Toteutamme koululaistyötä vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan.

6.7 Perhetyö

Tehostamme seurakuntamme perhetyötä. Teemme tämän seuraavasti:

- Teemme tilannekartoituksen. Sen pohjalta teemme toimintasuunnitelman, jossa huomioimme erityistarpeet, ekumeeniset perheet, perhekirkot ja -leirit sekä koko perheelle tarkoitetut toimintamuodot.
- Nimeämme tarvittaessa vastuuhenkilöt ja perhetyötiimin.

Teemme perhetyötä toimintasuunnitelman, vastuuhenkilöiden, talousarvion ja resurssien mukaan.

6.8 Yhteistyö

Toteutamme lapsi- ja nuorisotyötämme kirkollisesta näkökulmasta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Suunnittelemme ja koordinoimme toimintaa pitkäjänteisesti yhteistyötä painottaen.
- Kehitämme vapaaehtois- ja ohjaajatoimintaamme vastuullisesti.
- Teemme yhteistyötä Ortodoksisten nuorten liiton ja muiden alan toimijoiden kanssa sekä tuella.

Yhteistyöstä sopivat toiminnasta vastaavat työntekijät ja nuorisotyötiimi.

7 Pienryhmä- ja maahanmuuttajatyö

7.1 Pienryhmät

Teemme aktiivista pienryhmätyötä seuraavasti:

- Perustamme ja ylläpidämme erilaisia pienryhmiä tarpeen mukaan.
- Vahvistamme vapaaehtoistoimintaamme diakoniatyön yhteydessä mainitun vapaaehtoistyön suunnitelman mukaan (5.1).
- Tuemme pienryhmien ohjaajia koulutusten ja tukitapahtumien avulla.

Pienryhmätyöstä vastaavat ryhmien ohjaajat seurakunnan työntekijöiden tukemina vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

7.2 Ikonipiirit

Osa pienryhmätyötämme ovat ikonipiirit. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Kehitämme ikonipiiritoimintaa ortodoksista ikonimaalausperinnettä vahvistaen.
- Huomioimme ikonipiiritoiminnassa eri ikäryhmät.

Ikonipiireistä vastaavat ryhmiä johtavat ikonimaalarit seurakunnan työntekijöiden tukemina vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan.

7.3 Kerhot ja tiistaiseurat

Osa pienryhmätoimintaamme ovat aikuisväestölle suunnatut kerhot ja tiistaiseurat. Kehitämme tätä toiminta-aluetta seuraavasti:

- Kehitämme eri ryhmille suunnattujen kerhojen toimintaa ja tuemme niiden vetäjiä pienryhmätoiminnan tukitapahtumien kautta.
- Tuemme tiistaiseuroja pienryhmätoiminnan tukitapahtumien kautta yhteistyössä Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan (PSHV) kanssa.
- Kehitämme kerhojen ja tiistaiseurojen toimintaa tukitapahtumien avulla.

Aikuisille suunnatuista kerhoista ja tiistaiseuroista vastaavat vapaaehtoiset työntekijöiden tukemina vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan.

7.4 Maahanmuuttajatyö

Suurin maahanmuuttajaryhmä on venäjänkieliset. Teemme aktiivista venäjänkielistä maahanmuuttajatyötä. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Järjestämme säännöllisesti monikielisiä ja slaavinkielisiä jumalanpalveluksia, jotka ovat avoimia kaikille.
- Vahvistamme seurakuntamme eri väestöryhmien yhteenkuuluvuutta yhteisten tapahtumien avulla.
- Järjestämme maahanmuuttajille suunnattuja retkiä ja tapahtumia, jotka ovat avoimia kaikille seurakuntamme jäsenille.

Maahanmuuttajatyöstä vastaavat tehtävään nimetyt työntekijät toimenkuvansa mukaan yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan.

7.5 Uusien maahanmuuttajien kotouttaminen

Kotoutamme uudet maahanmuuttajat seurakuntamme elämään mahdollisimman nopeasti:

- Tiedotamme uusille maahanmuuttajille toiminnastamme ja toivotamme heidät tervetulleiksi.
- Tutustutamme uudet maahanmuuttajat seurakuntamme elämään ja toimintaan maahanmuuttajatoiminnan kautta ja otamme heidät mukaan seurakuntaamme kutsumalla ja ohjaamalla heitä erilaisiin vapaaehtoistoimintoihin.
- Lujitamme yhteenkuuluvuutta seurakuntamme kaikkien jäsenten välillä sekä teemme asennekasvatusta.

Kotouttamisessa avustavat tehtävään nimetyt vapaaehtoiset vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan työstä vastaavan papin tuella.

7.6 Muut kieliryhmät

Maahanmuuttajatyössä kohtaamme eri kieliryhmiä. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Järjestämme monikielisiä palveluksia ja vahvistamme eri kieliryhmille suunnattua toimintaa tarpeen mukaan ja resursseja kehittämällä.
- Tiedotamme toiminnastamme eri kielillä, vähintään venäjäksi ja englanniksi internetsivujemme ja esitteiden avulla.

- Ohjaamme erikieliset maahanmuuttajat ja opiskelijat osaksi seurakuntayhteisöämme.

Eri kieliryhmien seurakuntaan kotouttamisesta avustavat vapaaehtoiset seurakuntamme työntekijöiden tukemana vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan.

7.7 Tiedotus

Maahanmuuttajatyössä panostamme aktiiviseen tiedottamiseen. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Tiedotamme venäjäksi- ja suomenkielisen V Kontakte (VK) sivuston kautta.
- Kehitämme internetsivujemme venäjänkielistä ja englanninkielistä osiota ja selkeytämme sitä.
- Tehostamme tiedonkulkua eri ryhmien välillä.

Maahanmuuttajatyön tiedotuksesta vastaavat vapaaehtoiset maahanmuuttajatyöstä vastaavien työntekijöiden tukemana vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan

7.8 Yhteistyö

Teemme maahanmuuttajatyötä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Verkostoidumme muiden alan toimijoiden kanssa.
- Teemme tiivistä yhteistyötä kirkkomme järjestöjen kanssa.
- Järjestämme yhteistyötä edistäviä kokoontumisia, tapahtumia ja teemailtoja sekä osallistumme alan muiden toimijoiden järjestämiin tapahtumiin ja kokoontumisiin.

Yhteistyön kehittämisestä vastaa tehtävään nimetty työntekijä vuosisuunnitelman ja talousarvion mukaan.

8 Suunnitelman toteuttaminen

8.1 Toteutus ja seuranta

Tavoite- ja toimintasuunnitelma edellyttää seurantaa. Huomioimme tämän seuraavasti:

- Teemme toiminnalliset muutokset porrastetusti syksyn 2017 ja vuoden 2018 aikana ja siitä eteenpäin vuosisuunnitelmia laadittaessa ja tarvittaessa toimintakauden aikana.
- Seuraamme Tavoite- ja toimintasuunnitelman toteutumista säännöllisesti toimintasuunnitelmia, toimintakertomuksia, tilastoja, talousarviota ja raportteja tarkastelemalla.
- Sovimme ja aikataulutamme käytännön asiat työntekijäkokouksissa, toimikunnissa ja hallintoelimissä kirkkojärjestyksen ja ohjesääntöjen mukaan sekä kirjaamme ne pöytäkirjoihin ja muistioihin.

Aikataulutusta, toimeenpanoa ja toteutusta valvovat kirkkoherra ja hallintoelimet. Käytännön toteutusta seurataan työntekijäkokouksissa sekä neuvostossa että valtuustossa.

8.2 Julkisuus

Tavoite- ja toimintasuunnitelma on julkinen. Huomioimme julkisuuden seuraavasti:

- Julkaisemme valmiin tavoite- ja toimintasuunnitelman sekä tiedotamme sen toteuttamisesta internetsivuillamme huomioiden sekä avoimuuden että yksityisyyden suojan.
- Kerromme myös mahdollista haasteista ja muutoksista, onnistumisista ja epäonnistumisista, taloudesta ja resursseista avoimesti ja ymmärrettävästi.
- Teemme ja perustelemme päätöksemme avoimesti Tavoite- ja toimintasuunnitelmaa seuraten ja viitaten sen osa-alueisiin muistioissa ja pöytäkirjoissa merkitsemällä päätöksiin tavoite- ja toimintasuunnitelmaan viittaavan perusteen (esim. TTS 5.8.).

Tavoite- ja toimintasuunnitelman avoimuudella pyrimme osallistamaan seurakuntalaisia, kehittämään toimintaamme ja edistämään suunnitelman toteuttamista.